

Broj: 10/4- 430/26- 28192/1

Podgorica, 25. jul 2026. godine

Na osnovu člana 18 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list Crne Gore“ broj: 41/18), Ministarstvo finansija sačinilo je

**IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
NACRTA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O REGISTRACIJI PRIVREDNIH I DRUGIH
SUBJEKATA**

Ministarstvo finansija uputilo je, u skladu sa čl. 14 i 15 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija ("Službeni list CG", broj 41/18), javni poziv privredi, organima, organizacijama, udruženjima i pojedincima (zainteresovana javnost), da se uključe u javnu raspravu i daju svoj doprinos unapređenju kvaliteta teksta Nacrta zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata.

VRIJEME TRAJANJA JAVNE RASPRAVE:

Javni poziv za javnu raspravu objavljen je 2. jula 2026. godine, na internet stranici Ministarstva finansija <https://www.gov.me/clanak/javna-rasprava-za-nacrt-zakona-o-izmjenama-i-dopunama-zakona-o-registraciji-privrednih-i-drugih-subjekata>, u kojem je navedeno da će javna rasprava trajati do 22. jula 2026. godine, odnosno 20 dana od dana objavljivanja javnog poziva. Na ovaj način svi zainteresovani subjekti pozvani su da dostave svoje primjedbe, predloge i sugestije na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata.

NAČIN SPROVOĐENJA JAVNE RASPRAVE:

Ministarstvo finansija sprovelo je javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata na sljedeći način: dostavljanjem primjedbi, prijedloga, sugestija i komentara na Nacrt zakona, u pisanom ili elektronskom obliku.

Program javne rasprave o tekstu Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata objavljen je na internet stranici Ministarstva finansija, [Program javne rasprave](#).

PREDSTAVNICI MINISTARSTVA KOJI SU UČESTVOVALI U JAVNOJ RASPRAVI:

- Jovana Nišavić, državna sekretarka;
- Biljana Peranović, generalna direktorica Direktorata za poreski i carinski sistem;
- Dijana Filipović, načelnica Direkcije za nadzor realizacije poreske i carinske politike.

PODACI O BROJU I STRUKTURI UČESNIKA U JAVNOJ RASPRAVI:

Na javni poziv organima, organizacijama i pojedincima (zainteresovana javnost) da se uključi u javnu raspravu i da svoj doprinos unapređenju kvaliteta teksta Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata, od ukupno dva učesnika dostavljeno je 16 primjedbi/predloga/sugestija: 1. FIDELITY CONSULTING DOO PODGORICA, šest (6) i CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA AD PODGORICA, deset (10).

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

I - FIDELITY CONSULTING DOO PODGORICA:

Primjedba/predlog/sugestija 1: U članu 7 Nacrta (novi član 40a) izvršiti prenumeraciju stavova tako da slijede neprekinut niz, odnosno vratiti izostavljeni stav (6); dodati novi stav kojim se propisuje rok za izdavanje EU potvrde o privrednom društvu („bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet radnih dana od dana prijema urednog zahtjeva“); u stavu (5) riječi „propisuje prikaz elektronske EU potvrde o privrednom društvu“ dopuniti riječima „, uključujući višejezični obrazac potvrde u skladu sa propisima Evropske unije,“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Numeracija stavova člana 40a prelazi sa stava (5) na stav (7) — stav (6) ne postoji, čime je norma formalno defektna i pravno necitabilna. Dalje, institut EU potvrde služi brzom i standardizovanom dokazivanju statusa u prekograničnom prometu, pa pravo iz stava (7) (besplatna potvrda jednom godišnje) bez propisanog roka izdavanja ostaje bez procesne garancije. Konačno, Direktiva (EU) 2025/25 koncipira potvrdu kao standardizovan obrazac upotrebljiv u svim državama članicama — ako podzakonski akt ne obuhvati višejezičnost, svrha izuzeća od prevođenja i apostila (čl. 22b i 27c Nacrta) podrija se na strani izdavanja.

Predlog se prihvata. Tekst Predloga zakona će biti dopunjen.

Primjedba/predlog/sugestija 2: U članu 8 Nacrta (izmjena člana 47): (a) upućivanje na „član 39 stav 1 alineja 8“ zamijeniti upućivanjem na alineju 24, a upućivanje na „član 29“ brisati ili obrazložiti; (b) u listu odložene primjene uvrstiti i član 39a; (c) umjesto tehnike „član 47 mijenja se i glasi“ koristiti tehniku dopune postojećeg člana novim stavom.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Odredbe na koje član 8 upućuje (čl. 29 i čl. 39 st. 1 al. 8) nijesu predmet ovog nacrta, dok nova alineja 24 člana 39 (prosječan broj zaposlenih) — koja funkcionalno zavisi od razmjene podataka putem sistema povezivanja registara (BRIS) — nije obuhvaćena odloženom primjenom, pa bi obaveza počela da važi prije nego što postoji sistem kroz koji se podatak razmjenjuje. Očigledno je riječ o omašci u upućivanju. Pored toga, zamjena cjelokupnog člana 47 („mijenja se i glasi“) briše njegov postojeći sadržaj: ako važeći član 47, nakon novela iz „Sl. lista CG“ br. 121/25 i 44/26, sadrži odloženu primjenu drugih odredaba, one bi ovom izmjenom bile prećutno aktivirane. Napominjemo i da sama Direktiva (EU) 2025/25 razdvaja rokove primjene — opšta primjena od 31. jula 2028, a za podatke o grupama (čl. 19b Direktive (EU) 2017/1132) i prosječan broj zaposlenih primjena od 1. avgusta 2029. — pa lista odložene primjene mora biti potpuna i tačna.

Predlog se ne prihvata. Predloženom odredbom ne mijenja se sadržina postojećih materijalnih odredbi Zakona, već se kroz prelazne i završne odredbe uređuje početak njihove primjene. Imajući u vidu da se obaveza objavljivanja određenih podataka može ostvarivati tek od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, odložena primjena je neophodna radi obezbjeđivanja pravne izvjesnosti i praktične primjenljivosti zakona.

Primjedba/predlog/sugestija 3: U članu 9 Nacrta riječi „narednog dana od dana objavljivanja“ zamijeniti riječima „osmog dana od dana objavljivanja“.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Član 146 Ustava Crne Gore propisuje da zakon stupa na snagu najranije osmog dana od dana objavljivanja, a ranije samo kada za to postoje razlozi utvrđeni u postupku njegovog donošenja. Obrazloženje Nacrta ne sadrži nijedan razlog za skraćivanje *vacatio legis*, a hitnost objektivno ne postoji — primjena svih ključnih odredaba odlaže se do dana pristupanja Crne Gore

Evropskoj uniji. Zadržavanje predloženog rješenja izložilo bi zakon riziku ocjene ustavnosti po formalnom osnovu.

Predlog se prihvata. Tekst Predloga zakona će biti izmijenjen.

Primjedba/predlog/sugestija 4: Dopuniti dio V Obrazloženja (Procjena finansijskih sredstava za sprovođenje zakona) realnom procjenom troškova implementacije po komponentama, sa dinamikom i izvorima finansiranja.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Tvrdnja da se donošenjem zakona ne stvaraju dodatne obaveze za Budžet Crne Gore nije održiva, jer sam Nacrt propisuje obaveze koje podrazumijevaju razvoj, testiranje i održavanje informacionih sistema: interkonekciju CRPS-a sa sistemom povezivanja registara i preuzimanje dokumenata tim putem (čl. 19a), registraciju i provjeru digitalnog punomoćja EU (čl. 22a), mehanizme administrativne saradnje i kontakt tačku (čl. 27a), objavu strukturiranih podataka o grupama privrednih subjekata (čl. 39a), kao i izdavanje elektronske EU potvrde kompatibilne sa evropskim novčanikom za digitalni identitet (čl. 40a stav 9). Fiskalna procjena treba da iskaže bar red veličine troškova i izvore finansiranja (budžet, IPA sredstva), po godinama do pristupanja Evropskoj uniji.

Predlog će se dodatno sagledati.

Primjedba/predlog/sugestija 5: U članu 2 Nacrta (novi član 22a): u stavu 2 riječi „i registruje se u CRPS“ zamijeniti riječima „a nadležni organ za registraciju ga evidentira u CRPS po službenoj dužnosti, bez naknade“ i brisati stav 3; alternativno, propisati da naknada ne može preći administrativni trošak evidentiranja.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Direktiva (EU) 2025/25 koncipira digitalno punomoćje Evropske unije kao instrument koji se prihvata na osnovu autentifikacije u skladu sa propisima EU o elektronskoj identifikaciji i uslugama povjerenja. Uslovljavanje njegovog prihvatanja dodatnom nacionalnom registracijom uz naplatu naknade predstavlja uvođenje formalnosti i troška koje Direktiva ne zahtijeva (tzv. gold-plating) i direktno je suprotno deklarisanom cilju smanjenja administrativnog opterećenja iz samog Obrazloženja Nacrta.

Predlog se ne prihvata. Predloženo rješenje je u skladu sa Direktivom (EU) 2025/25, koja državama članicama ostavlja slobodu da, u skladu sa nacionalnim pravom, urede način podnošenja, odnosno registracije digitalnog punomoćja Evropske unije. Direktivom nije propisana obaveza evidentiranja digitalnog punomoćja po službenoj dužnosti niti je propisano da registracija mora biti bez naknade. Stoga je pitanje registracije digitalnog punomoćja i naknade za tu radnju prepušteno nacionalnom zakonodavstvu, a predloženo rješenje je usklađeno sa sistemom registracije i režimom naknada koji se primjenjuje u Centralnom registru privrednih i drugih subjekata.

Primjedba/predlog/sugestija 6: U članu 3 Nacrta: u članu 27a stav 4 propisati maksimalno trajanje odlaganja odlučivanja („a najduže deset radnih dana, uz mogućnost produženja uz pisano obavještenje podnosiocu o razlozima“); u članu 27b dodati stav kojim se propisuje da se odluka o odbijanju donosi u pisanoj formi, sa obrazloženjem i poukom o pravnom lijeku. Istovremeno, kroz cio tekst zakona ujednačiti terminologiju („sistem povezivanja registara“ umjesto naizmjeničnog korišćenja sa „sistem interkonekcije

registara“) i izvršiti lektorsku redakciju („Prilikom“, „uCRPS“, „registracije“, „odnoano“, „mijenjase“, „koj glasi“, gramatičko slaganje „punomoćje... koje služi“), uključujući usklađivanje numeracije objašnjenja u dijelu IV Obrazloženja sa numeracijom članova Nacrta.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Odlaganje odlučivanja bez maksimalnog roka (čl. 27a st. 4) relativizuje rokove registracionog postupka i otvara prostor za faktičko blokiranje upisa, suprotno ročnoj disciplini koju za online postupke uspostavlja Direktiva (EU) 2019/1151. Diskreciono ovlaštenje odbijanja dokumenata kod sumnje na zloupotrebu ili prevaru (čl. 27b) bez obaveze pisanog obrazloženja, roka i pouke o pravnom lijeku stvara pravnu nesigurnost i čini odluke lako osporivim. Terminološka nedosljednost u označavanju istog sistema (BRIS) i broj slovnihi grešaka u tekstu upućenom na javnu raspravu ukazuju na izostanak završne redakcije i narušavaju kvalitet i pravnu sigurnost propisa.

Predlog se prihvata. Tekst Predloga zakona će biti terminološki usklađen.

II - CRNOGORSKA KOMERCIJALNA BANKA AD PODGORICA:

Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 22a - Nije jasno kako se provjerava da li je digitalno punomoćje dato u skladu sa pravilima za zastupanje upisanim u CRPS (recimo kod kolektivnog zastupanja pravnog lica). Predlog-dodati: „Digitalno punomoćje ne može proizvoditi pravno dejstvo suprotno načinu zastupanja upisanom u registar.“

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Predložena dopuna ima za cilj obezbjeđivanje pravne sigurnosti i usklađenosti instituta digitalnog punomoćja sa pravilima zastupanja pravnih lica propisanim važećim zakonodavstvom i upisanim u Centralni registar privrednih subjekata (CRPS). Naime, iz postojećeg teksta nije jasno na koji način se provjerava da li je digitalno punomoćje izdato od strane lica ovlašćenih za zastupanje, posebno u slučajevima kada je za zastupanje propisano zajedničko (kolektivno) djelovanje više zastupnika. Predloženom odredbom otklanja se mogućnost da digitalno punomoćje proizvodi pravno dejstvo suprotno registrovanom načinu zastupanja, čime se sprječavaju pravne nesigurnosti, potencijalne zloupotrebe i sporovi u pogledu valjanosti datih ovlašćenja.

Predlog se djelimično prihvata. Predložena sugestija odnosi se na materijalno-pravno dejstvo digitalnog punomoćja Evropske unije i njegov odnos prema pravilima zastupanja privrednog društva, a ne na registracioni postupak koji uređuje ovaj zakon. Imajući u vidu razgraničenje predmeta uređivanja između Zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata i Zakona o privrednim društvima, pitanje da digitalno punomoćje ne može proizvoditi pravno dejstvo suprotno načinu zastupanja upisanom u registar će biti uređeno u okviru odredaba Zakona o privrednim društvima kojima se uređuje institut digitalnog punomoćja Evropske unije, odnosno u okviru člana 35a.

Primjedba/predlog/sugestija 2: Član 27a - Norma daje široko diskreciono pravo registratoru da odbije dokument ako postoje „opravdani razlozi“. Ne postoji definicija opravdanih razloga, nema roka za provjeru niti obaveze izjašnjavanja stranke. Predlog-dodati: obavezu obrazloženja; rok za sprovođenje provjere; kao i pravo podnosioca da se izjasni prije odbijanja.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Predložena dopuna ima za cilj jačanje pravne sigurnosti, transparentnosti postupka i zaštite prava podnosioca prijave. Pojam „opravdani razlozi“ nije dovoljno preciziran, što može dovesti do različitog tumačenja i neujednačene primjene odredbe. Uvođenjem obaveze obrazloženja odluke, roka za sprovođenje provjere i prava podnosioca da se izjasni o relevantnim

okolnostima prije donošenja odluke o odbijanju, obezbjeđuje se veća predvidljivost postupka i poštovanje osnovnih principa dobrog upravljanja i pravičnog postupanja.

Predlog se ne prihvata. Pojam „opravdani razlozi“ preuzet je iz rješenja Direktive (EU) 2025/25 i ostavljen je kao pravni standard koji omogućava nadležnom organu da, u konkretnom slučaju, cijeni postojanje okolnosti koje mogu dovesti u pitanje porijeklo, autentičnost ili vjerodostojnost podataka i isprava dostavljenih iz registra druge države članice Evropske unije. Njegovo taksativno definisanje moglo bi neopravdano ograničiti mogućnost postupanja u slučajevima koji se ne mogu unaprijed predvidjeti.

Takođe, obaveza obrazlaganja odluka, prava stranke u postupku i pravna zaštita uređeni su propisima kojima se uređuje upravni postupak i primjenjuju se i u registracionim postupcima, zbog čega nije potrebno njihovo posebno propisivanje ovim zakonom.

Primjedba/predlog/sugestija 3: Član 27a stav 4. Neograničena mogućnost odlaganja postupka. Propisano je da: „Organ može odložiti odlučivanje po prijavi do okončanja postupka provjere. Nije propisan maksimalan rok.

Predlog-dodati: „Postupak provjere ne može trajati duže od 30 dana, osim u naročito složenim slučajevima.”

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Navedno je suprotno principu pravne sigurnosti i efikasnosti upravnog postupka.

Predlog se prihvata. Predlog zakona će biti dopunjen, radi jačanja pravne sigurnosti i efikasnosti registracionog postupka, ocijenjeno je opravdanim da se propiše rok za sprovođenje postupka provjere iz člana 27a. Na taj način obezbjeđuje se veća predvidljivost trajanja registracionog postupka, uz istovremeno omogućavanje nadležnom organu da u naročito složenim slučajevima sprovede neophodnu provjeru autentičnosti podataka i isprava.

Primjedba/predlog/sugestija 4: Član 39. Dodaje se novi podatak: „prosječan broj zaposlenih tokom finansijske godine”. Ne vidi se jasan registracioni razlog za javno objavljivanje ovog podatka. Pravna lica već objavljuju ove informacije kroz godišnje finansijske izvještaje. Predlog : Obrazložiti svrhu ili razmotriti brisanje ove odredbe.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Ovim se povećava administriranje registra bez stvarnog pravnog efekta.

Predlog se ne prihvata. Uvođenje podatka o prosječnom broju zaposlenih tokom finansijske godine predstavlja usklađivanje sa Direktivom (EU) 2025/25, kojom je predviđena dostupnost i razmjena ovog podatka putem sistema povezivanja registara privrednih subjekata (BRIS). Ovaj podatak ne predstavlja novu obavezu za privredne subjekte, već se preuzima iz godišnjih finansijskih izvještaja koji se dostavljaju u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo. Njegovim evidentiranjem u registru obezbjeđuje se ispunjavanje obaveza iz pravne tekovine Evropske unije i unapređuje dostupnost podataka u prekograničnom poslovanju, bez stvaranja dodatnog administrativnog opterećenja za privredne subjekte.

Primjedba/predlog/sugestija 5: Član 47 Veliki broj odredbi primjenjivaće se tek od dana pristupanja EU. Međutim, zakon ne predviđa prelazni režim; ne uređuje prelazne tehničke procedure.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Predložena dopuna ima za cilj obezbjeđivanje pravne sigurnosti i nesmetane primjene zakona u periodu do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Kako se značajan broj odredbi odlaže do dana pristupanja EU, potrebno je preciznije urediti prelazni režim i tehničke procedure koje će se primjenjivati do tog trenutka, kako bi se izbjegle pravne praznine, nejasnoće u primjeni i eventualne poteškoće za nadležne organe i korisnike sistema.

Predlog se ne prihvata. Odredbama člana 47 propisuje se odložena primjena pojedinih odredaba zakona koje su povezane sa članstvom Crne Gore u Evropskoj uniji i mogućnošću korišćenja mehanizama i sistema uspostavljenih na nivou Evropske unije, naročito sistema povezivanja registara privrednih subjekata.

Imajući u vidu da primjena navedenih odredaba zavisi od pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji i uspostavljanja odgovarajućih tehničkih i institucionalnih preduslova, nije potrebno ovim zakonom propisivati poseban prelazni režim. Do dana pristupanja Evropskoj uniji primjenjivaće se odredbe važećeg zakonodavstva, dok će tehnička pitanja implementacije sistema, postupanja organa i načina razmjene podataka biti uređena u skladu sa relevantnim propisima Evropske unije i nacionalnim propisima kojima se uređuje registracija privrednih i drugih subjekata.

Primjedba/predlog/sugestija 6: U cilju pune digitalizacije registracionih postupaka i olakšavanja prekograničnog poslovanja, predlažemo da se razmotri uspostavljanje pravnog osnova za prihvatanje i korišćenje elektronskih dokumenata potpisanih kvalifikovanim elektronskim potpisima i ovjerenih kvalifikovanim elektronskim pečatima izdatim u drugim državama, kao i da se registracionom organu omogući njihova tehnička validacija i obrada kroz informacioni sistem. Dodatno, predlažemo da se zakonom ili podzakonskim aktom izričito predvidi obaveza registracionog organa da omogući prihvatanje, validaciju i korišćenje kvalifikovanih elektronskih pečata pravnih lica u registracionim postupcima, imajući u vidu njihov pravni značaj i široku primjenu u korporativnom poslovanju.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: U praksi IRMS portal trenutno ne omogućava prihvatanje i validaciju kvalifikovanih elektronskih potpisa i elektronskih pečata izdatih od stranih pružalaca usluga povjerenja, niti omogućava nesmetano korišćenje elektronski pečatiranih dokumenata. Posljedica navedenog je da privredna društva, često nijesu u mogućnosti da dokumentaciju podnesu u izvornom elektronskom obliku.

Navedeni problem posebno je izražen kod akcionarskih društava i banaka čiji su članovi odbora direktora, odbora za reviziju ili drugih korporativnih organa nerezidenti. Takva lica po pravilu koriste kvalifikovane elektronske potpise izdate u državama svog prebivališta, dok istovremeno nijesu u mogućnosti da pribave kvalifikovani elektronski potpis od pružalaca usluga povjerenja u Crnoj Gori.

Zbog trenutnih ograničenja, društva su prinuđena da dokumentaciju: štampaju, potpisuju ručno, skeniraju, digitalizuju inaknadno dostavljaju preko IRMS sistema, što produžava trajanje registracionih postupaka, stvara dodatne administrativne troškove i odstupa od cilja potpune digitalizacije postupaka registracije koji predstavlja jedan od osnovnih ciljeva predloženih izmjena zakona.

Takođe, u praksi postoji problem da IRMS sistem ne prihvata dokumenta koja su ovjerena kvalifikovanim elektronskim pečatom pravnog lica, već se kao pravilo zahtijeva isključivo elektronski potpis fizičkog lica. Takvo rješenje nije usklađeno sa zakonom o privrednim društvima niti sa savremenim korporativnim praksama, gdje se značajan broj korporativnih dokumenata izdaje i potvrđuje upravo korišćenjem kvalifikovanog elektronskog pečata pravnog lica. Predlažemo da se kroz zakonska rješenja ili podzakonske akte jasno obezbijedi puna funkcionalna podrška za korišćenje i validaciju kvalifikovanih elektronskih pečata pravnih lica u postupcima registracije.

Predlog se ne prihvata. Predloženim izmjenama i dopunama zakona uspostavlja se pravni okvir za korišćenje digitalnih alata i postupaka u registracionim postupcima, uključujući prekograničnu razmjenu podataka i korišćenje elektronskih dokumenata u skladu sa propisima Evropske unije.

Donošenjem ovog zakona utvrđuju se obaveze nadležnih organa u dijelu obezbjeđivanja uslova za primjenu propisanih rješenja, dok će se tehnička pitanja, uključujući prilagođavanje informacionih

sistema, validaciju i obradu elektronskih dokumenata, rješavati u okviru aktivnosti na pripremi za primjenu zakona i usklađivanju sa zahtjevima Evropske unije.

Nadležni organi će, u skladu sa propisanim obavezama i potrebama postupka registracije, preduzeti aktivnosti na obezbjeđivanju neophodnih tehničkih i organizacionih uslova za primjenu predmetnih rješenja do dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Primjedba/predlog/sugestija 7: Član 10 Potrebno je precizirati pravnu prirodu i pravne posljedice statusa „registrovan — neaktivan“, odnosno jasno propisati da li navedeni status ima isključivo informativni karakter ili proizvodi određena pravna dejstva u odnosu na privredni subjekt. Ukoliko proizvodi određene posljedice, potrebno je jasno definisati njihov obim, naročito u odnosu na mogućnost registracije promjena, učešća u pravnom prometu i postupanje trećih lica koja se oslanjaju na podatke registra

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: Važeći Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata uvodi status „registrovan — neaktivan“ za subjekte koji nijesu dostavili godišnje finansijske izvještaje ili nijesu izvršili propisana usklađivanja i registraciju promjena podataka. Istovremeno, zakon ne propisuje pravne posljedice dodjeljivanja navedenog statusa niti ga povezuje sa drugim propisima koji uređuju poslovanje privrednih društava. Zbog toga ostaje nejasno da li status „registrovan — neaktivan“ predstavlja samo informaciju trećim licima ili može imati uticaj na pravni promet, registracione postupke ili procjenu poslovnog statusa privrednog subjekta od strane drugih institucija. Radi unapređenja pravne sigurnosti i jedinstvene primjene propisa, predlažemo da se kroz obrazloženje zakona, odnosno kroz odgovarajuće zakonske odredbe, precizno definiše pravno dejstvo ovog statusa i njegov odnos prema propisima kojima se uređuje poslovanje privrednih društava.

Predlog se ne prihvata. Važeći zakonski okvir već dovoljno jasno određuje pravnu prirodu statusa „registrovan — neaktivan“. Ovaj status predstavlja administrativni i informativni institut kojim se evidentira da privredni ili drugi subjekt nije izvršio zakonom propisanu obavezu, poput dostavljanja godišnjih finansijskih izvještaja ili registracije promjena u CRPS-u. Njegova svrha je unapređenje ažurnosti i pouzdanosti podataka registra, kao i informisanje trećih lica o činjenici neispunjavanja zakonske obaveze. Istovremeno, važeći propisi ne predviđaju da dodjeljivanje ovog statusa proizvodi samostalna pravna dejstva u pogledu poslovne sposobnosti subjekta, registracije promjena ili učešća u pravnom prometu. Kada je zakonodavac imao namjeru da određeni status ili okolnost veže za ograničenja u poslovanju privrednog društva, takva ograničenja propisana su izričito, kao što je slučaj sa društvima nad kojima je pokrenut postupak prinudne likvidacije (član 622 Zakona o privrednim društvima).

Shodno tome, smatramo da nije potrebno dodatni precizirati pravnu prirodu i posljedice statusa „registrovan — neaktivan“, budući da iz postojećeg zakonskog okvira proizlazi da se radi o statusu evidencionog karaktera koji sam po sebi ne predstavlja pravni osnov za ograničavanje prava ili preduzimanje mjera prema subjektu. Naravno, pojedine institucije mogu, u skladu sa svojim internim pravilima i politikama upravljanja rizicima, sprovoditi dodatne provjere, ali takve provjere ne proizlaze iz zakonskog dejstva ovog statusa.

Dodatno, ukazujemo da je Zakon o registraciji privrednih i drugih subjekata prvenstveno procesni propis kojim se uređuje postupak registracije, vođenje registra i ovlašćenja organa nadležnog za registraciju. Pitanja ograničenja pravne i poslovne sposobnosti privrednog društva, odnosno mogućnosti zaključivanja pravnih poslova ili učešća u pravnom prometu, predstavljaju materijalnopravna pitanja koja se uređuju materijalnim propisima. Budući da važeći materijalni propis - Zakon o privrednim društvima, ne vezuje za status „registrovan — neaktivan“ bilo kakve pravne posljedice u pogledu pravne ili poslovne sposobnosti privrednog subjekta, to dodatno potvrđuje da je riječ o statusu administrativnog, odnosno evidencionog i informativnog karaktera, čija je svrha da ukaže na neispunjavanje određene zakonske obaveze, a ne da proizvodi samostalna pravna dejstva.

Primjedba/predlog/sugestija 8: Predlaže se uvođenje odredbe kojom bi se jasno definisalo da registracioni organ ne ulazi u ocjenu zakonitosti poslovnih odluka i valjanosti pravnih poslova, osim u slučajevima izričito propisanim zakonom. Predlog odredbe: „Registracioni organ ne ispituje zakonitost poslovne odluke, niti valjanost pravnog posla koji predstavlja osnov za registraciju, osim u mjeri u kojoj je to izričito propisano ovim ili drugim zakonom.”

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 8: Registracioni postupak treba da bude formalan postupak provjere ispunjenosti zakonskih uslova za upis, a ne postupak ocjene materijalnopravne valjanosti korporativnih odluka ili ugovornih odnosa između zainteresovanih lica. Jasnim definisanjem granica nadležnosti registracionog organa unaprijedila bi se pravna sigurnost i ujednačila praksa odlučivanja.

Predlog se ne prihvata. Zakonom o registraciji privrednih i drugih subjekata već je utvrđena priroda registracionog postupka i obim ovlašćenja organa nadležnog za registraciju, koji je usmjeren na provjeru ispunjenosti zakonom propisanih uslova za registraciju, a ne na odlučivanje o međusobnim pravima i obavezama učesnika u pravnim poslovima koji predstavljaju osnov za registraciju.

Istovremeno, registracioni organ je dužan da, u granicama svojih zakonskih ovlašćenja, provjeri postojanje i usklađenost dokumentacije koja se dostavlja radi registracije, kao i ispunjenost drugih uslova propisanih zakonom. Uvođenje predložene odredbe moglo bi dovesti do nejasnoća u pogledu obima obaveze registracionog organa da ispita zakonitost dostavljenih akata u slučajevima kada je takva provjera izričito propisana zakonom.

Imajući u vidu navedeno, ocijenjeno je da nije potrebno dodatno normirati navedeno pitanje, jer je granica između registracione provjere i odlučivanja o materijalnopravnim pitanjima već određena važećim propisima.

Primjedba/predlog/sugestija 9: Predlaže se uvođenje mogućnosti evidentiranja privremene zabrane registracionih promjena ili posebnog statusa subjekta u slučaju postojanja spora između lica ovlašćenih za zastupanje ili vlasnika poslovnih udjela. Predlog formulacije: „Na zahtjev lica upisanog kao osnivač, član, akcionar ili ovlašćeni zastupnik, uz dokaz o pokrenutom sudskom postupku koji se odnosi na upravljanje, zastupanje ili vlasnička prava u subjektu registracije, registracioni organ može evidentirati privremeno ograničenje registracionih promjena do okončanja postupka ili donošenja odgovarajuće sudske odluke.”

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 9: U praksi se često javljaju sporovi između osnivača ili zastupnika privrednih društava, koji mogu proizvesti značajne posljedice prema trećim licima, naročito bankama i drugim finansijskim institucijama. Uvođenjem posebnog registracionog statusa povećala bi se pravna sigurnost i smanjio rizik od zloupotreba tokom trajanja sporova.

Predlog se ne prihvata. Predloženo rješenje nije predmet uređivanja ovog zakona. Registracioni organ vodi registar na osnovu zakonom propisane dokumentacije i pravosnažnih ili izvršnih odluka nadležnih organa, te nije ovlašćen da na osnovu samog pokretanja sudskog postupka ograničava pravo na registraciju promjena ili dodjeljuje poseban status privrednom subjektu. Uvođenje takvog mehanizma moglo bi dovesti do zloupotreba i neopravdanog ograničavanja pravnog prometa, imajući u vidu da samo pokretanje sudskog postupka ne prejudicira osnovanost zahtjeva. Zaštita prava stranaka u ovakvim slučajevima obezbjeđuje se kroz institut privremenih mjera i druge mjere koje izriče nadležni sud, a koje registracioni organ izvršava u skladu sa zakonom.

Istovremeno, prihvatanje predloženog rješenja dovelo bi do preklapanja nadležnosti registracionog organa i Privrednog suda, koji je jedini nadležan da odlučuje o postojanju spora, određivanju privremenih

mjera i ograničenju raspolaganja pravima u toku sudskog postupka. Registracioni organ nije ovlašten da samostalno cijeni postojanje spornih pravnih odnosa niti da preduzima mjere koje su u isključivoj nadležnosti suda.

Primjedba/predlog/sugestija 10: Predlaže se propisivanje obaveze registracionog organa da omogući elektronsku razmjenu podataka putem standardizovanih interfejsa (API) sa institucijama i licima koja imaju zakonski interes za korišćenje podataka iz registra.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 10: Digitalizacija registra neće biti potpuna ukoliko se podaci i dalje preuzimaju ručno. Omogućavanje automatizovanog pristupa ažurnim registarskim podacima doprinijelo bi efikasnijem poslovanju banaka, finansijskih institucija i drugih korisnika registra, te smanjenju administrativnih troškova za privredne subjekte.

Predlog se ne prihvata. Predloženo rješenje nije prihvaćeno jer predmet ovog zakona nije uređivanje tehničkog načina razmjene podataka iz registra niti informaciono-tehničkih rješenja za pristup registarskim podacima. Način elektronske razmjene podataka, uključujući eventualnu uspostavu standardizovanih interfejsa (API), predstavlja pitanje tehničke implementacije informacionog sistema i uređuje se posebnim propisima i tehničkim standardima kojima se uređuju elektronska uprava, interoperabilnost informacionih sistema i razmjena podataka između organa javne uprave. Navedena pitanja su u nadležnosti resora državne uprave nadležnog za poslove elektronske uprave i razvoj informaciono-komunikacionih sistema. Predmetni zakon uređuje registracioni postupak i usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije, dok se način elektronske razmjene podataka može razvijati i unapređivati kroz posebne propise i tehnička rješenja.

MJESTO I DATUM SAČINJAVANJA IZVJEŠTAJA:

Podgorica, 25. jul 2026. godine.

NAZIV ORGANIZACIONE JEDINICE MINISTARSTVA FINANSIJA KOJA JE ODGOVORNA ZA PRIPREMU NACRTA ZAKONA, ODNOSNO STRATEGIJE:

Direktorat za poreski i carinski sistem – Direkcije za nadzor realizacije poreske i carinske politike.

MINISTAR
mr Novica Vuković

